Павлусың коринтослылара биринҗи хаты

Гириш

Павлусың язан бу хаты «Павлусың коринтослылара биринҗи хаты» дийип атландырыляндыгына гарамаздан, ол Коринтосдакы йыгнага язылан илкинҗи хат дәлдир. Себәби ол бу хатында өңки язан хатына салгыланып, шейле язяр: «Мен сизе азгын адамлар билен гатнашмаң дийип өң языпдым» (5:9). Коринтосдакы йыгнагың иманлылары хем кәбир затлары айдыңлашдырмак үчин озал Павлуса хат языпдырлар (7:1). Шонуң үчин-де, 1-нҗи Коринтослыларың кәбир парчаларында хут шол сораглара җогап берилйәр.

Коринтос Грецияның гүнортасында ерлешйән гадымы порт шәхеридир. Павлус өз вагызларыны шу шәхерде ерлешйән яхудыларың синагогасында башлаяр. Йөне соңра ол синагоганың гапдалында ерлешйән өе барып вагзыны довам этдирмели боляр. Бу өйде яхуды болмаса-да, Иса иман эдип, Онуң шәгирди болан адам яшаярды (Ресулларың ишлери 18:1-17). Коринтосдакы иманлыларың арасында байлар (1 Коринтослылар 11:18-21), хатда шәхер газначысы болса-да (Римлилер 16:23), оларың көпүси гарып адамларды (1 Коринтослылар 1:26-29). Павлус Коринтосда болан вагтында экленмек үчин чадыр тикмек билен мешгулланярды (Ресулларың ишлери 18:3; 1 Коринтослылар 4:12; 9:1-18).

Коринтослы иманлыларың арасында дөрейән агзалалыклар (1:10–4:21), оларың бири-бирлерине болан нәдогры гарайышлары (5:1–6:20) Павлусы өрән аладаландыряр. Ол кәбир месихилериң херекетини язгарып, Иса Месихиң Хош Хабарының асыл манысыны олара дүшүндирйәр. Шейле-де ол ника (7:1-40), бутлара хөдүр эдилйән гурбанлыклары ийип-иймезлик (8:1-13) барасындакы сорагларына җогап берйәр. Павлус олара Худая догры тәрде сежде этмелидигини үндейәр. Ол Иса Месихиң диреледигине иман эдйәнлериң инди өлүмиң ыгтыярындан азатдыкларыны ныгтап: «Эй, өлүм, ханы сениң еңшиң? Эй, өлүм, ханы сениң зәхерли нешдериң?» дийип, Хошеяның пыгамберлик билен айданларыны мысал гетирйәр (15:55).

Павлус олара бири-бирлерини сөймеги үндәп, йыгнакдакы әхли кынчылыклары сөйги аркалы еңип болядыгыны ныгтаяр. Ол

сөйгиниң хатда иман билен умытдан хем гүйчлүдигини айдяр:

Сөйги сабырлыдыр, мәхрибандыр. Сөйги бахыллык эдйән дәлдир, өзүни бейгелдйән дәлдир. Сөйги гопбамсырамаяр, биабрайлык этмейәр. Сөйги өз бәхбидини арамаяр, гахарланмаяр, өйке-кине сакламаяр. Сөйги яманлыга шатланмаяр, ол хакыката шатланяндыр. Сөйги хемме зады багышлаяндыр, элмыдама ынаняндыр. Сөйги хич хачан умытдан дүшйән дәлдир, хемме зада чыдаяндыр. Пыгамберликлер тамамланар, диллер йитер, билим гутарар, сөйги болса асла түкенмез.

13:4-8

Мазмуны

Саламлар ве дога-дилеглер..*1:1-9*
Ылалашыклы болмага чагырыш..*1:10–4:21*
Йыгнакдакы гатнашыклар..*5:1–7:40*
Бутлара дәл-де, еке-тәк Худая хормат гоймак..*8:1–11:1*
Ыбадат этмек ве йыгнагың дурмушы барада табшырыклар... *11:2–14:40*
Месихиң өлүмден үстүн чыкмагы..*15:1-58*
Мәтәчлер үчин садакалар..*16:1-4*
Павлусың сыяхат мейилнамасы..*16:5-12*
Шахсы өвүтлер ве саламлар..*16:13-24*

1-нҗи бап

1 Худайың ырадасы билен Иса Ме-
сихиң ресулы болан мен Павлусдан
ве доганымыз Сосфенден 2 Худайың
Коринтосдакы йыгнагына догайы
салам! Иса Месих аркалы Худайың
мукаддес халкы болмага чагырылан-
ларың барына догайы салам! Шей-
ле-де хеммәмизиң Реббимиз болан
Иса Месихе ыбадат эдйәнлериң ба-
рына догайы салам! 3 Атамыз Худа-
йың ве Реббимиз Иса Месихиң мер-
хемети, парахатлыгы, гой, сизе яр
болсун! 4 Худай Иса Месих аркалы
сизе мерхемет эчилди. Мен мунуң
үчин хемише Худайыма шүкүрлер
эдйәрин. 5 Чүнки сиз Иса Месих ар-
калы әхли зада: дилеварлыга-да, би-
лим хазынасына-да ээ болдуңыз. 6 Бу
болса мениң сизе Иса Месих бабатда
айданларымың хакыкатдыгыны тас-
сыклаяр. 7 Шоңа гөрә-де, инди сизиң,
ягны Иса Месихиң гөкден инмегине
сабырсызлык билен гарашянларың
рухы пешгешлер бабатда хич бир ет-
мези ёкдур. 8 Реббимиз Иса Месихиң
гелҗек гүнүнде айыпсыз болмагы-
ңыз үчин, Онуң Өзи сизи ахыра чен-
ли беркидер. 9 Сизи Өз Оглы Иса Ме-
сих билен якын гатнашыкда болмага
чагыран Худай ынамдардыр.

Иманлылар йыгнагындакы бөлүнишиклер

10 Эй, доганлар, мен сизе Реббимиз
Иса Месихиң адындан ялбарярын: би-
ри-бириңиз билен ылалашыклы болуң.
Араңызда агзалалыклара ёл бермәң,
пикирлериңиз ве гарайышларыңыз

бир болсун. 11 Эй, доганлар! Хлояның
өйүндәки адамлар сизиң араңызда да-
ва-җенҗеллериң бардыгыны маңа ха-
бар бердилер. 12 Мен сизиң диййәнле-
риңизи назара алып шейле диййәрин,
себәби бириңиз «мен Павлусың шә-
гирди», ене бириңиз «мен Аполло-
ның шәгирди», башга бириңиз болса
«мен Петрусың[a] шәгирди», ене би-
риңиз «мен Месихиң шәгирди» дий-
йәрмишиңиз. 13 Эйсем Месих бөлү-
нәйдимикә? Сизиң үчин хача Павлус
чүйлендими? Сиз Павлусың ызына эе-
риҗилер хөкмүнде сува чүмдүрилди-
ңизми? 14 Худая мүң-де бир шүкүр, мен
Криспус билен Гаюсдан башгаңызы
сува чүмдүрмедим. 15 Шонуң үчин-де,
хич ким мениң адым билен сува чүм-
дүрилендигини айдып билмез. 16 (Ха-
ва, мен Степанасың өй-ичерисини хем
сува чүмдүрипдим. Ене кимдир бири-
ни сува чүмдүрип-чүмдүрмәндигим
ядыма дүшмейәр.) 17 Месих мени су-
ва чүмдүрмәге дәл-де, Хош Хабары
вагыз этмәге иберди. Эмма Иса Ме-
сихиң хачдакы өлүми пуҗа чыкмаз
ялы, мен бу хабары ынсан даналыгы-
ның сөзлери билен вагыз этмели дәл.

Иса Месих Худайың даналыгы ве гудратыдыр

18 Хеләкчилик ёлундан барян адам-
лар үчин хач барадакы хабар акмак-
лыкдыр. Эмма биз, ягны гутулыш
ёлундан барянлар үчин бу хабар Ху-
дайың гудратыдыр. 19 Чүнки Мукад-
дес Язгыларда:

«Мен даналары даналыкдан
махрум эдерин,
акыллылары акылдан
айрарын» дийип
язылгыдыр.

20 Ханы дана киши? Төврады өвред-
йән ханы? Бу дөврүң алымы ханы?
Эйсем Худай дүнйә даналыгының
акмаклыкдыгыны гөркезмедими?
21 Худай дүнйә өз акылына даяныпп,
Оңа акыл етирип билмез диен карар
гелди. Шоңа гөрә-де, акмак сайылян
хабарымыз аркалы Худай иман эд-
йәнлери халас этмеги йүрегине дүв-
ди. 22 Яхудылар гудратлы аламатла-
ры талап эдйәрлер. Греклер пайхасы
агтарярлар. 23 Биз болса хача чүйле-
нен Иса Месихи вагыз эдйәрис. Ме-
сих яхудылар үчин бүдреме дашы-
дыр, яхуды дәллер үчин болса ак-
маклыкдыр. 24 Эмма чагырыланлар
үчин: яхуды я яхуды дәл, пархы ёк,
Месих Худайың гудраты ве даналы-
гыдыр. 25 Чүнки Худайың «акмаклы-
гы» ынсан даналыгындан данадыр.
Худайың «эҗизлиги» хем ынсан гүй-
җүнден гүйчлүдир!

26 Эй, доганлар! Худай сизи чагыр-
манка өзүңизиң ким боландыгыңызы
яда салың. Араңызда ынсан нукдайна-
зарындан дана, ыгтыярлы, асылзада
сайылянларыңыз көп дәлди. 27 Эмма
даналары утандырмак үчин, Худай бу
дүнйәниң акмак сайянларыны сайла-
ды. Гүйчлүлерини утандырмак үчин
хем бу дүнйәниң эҗиз сайянларыны
сайлады. 28 Худай дүнйәниң абрайлы
сайянларыны хич этмек үчин, асыл-
сызлары ве әсгерилмейәнлери, ягны
хич сайылянлары сайлады. 29 Шо-
ңа гөрә-де, гой, хич ким Худайың

[a] **1:12** ***Петрус*** – грекче *Кепас,* бу Петрусың бейлеки ады.

1:19 Иша 29:14.

хузурында өвүнмесин! [30]Чүнки сиз
Иса Месих билен диңе Худай арка-
лы биригенсиңиз. Иса Месих бизиң
үчин Худайың даналыгыдыр. Биз Ол
аркалы акланып пәклендик. Иса Ме-
сих бизи Өзүне мукаддес халк эди-
нип, гүнәлеримизиң җезасындан гу-
тарды. [31]Шунлукда, Мукаддес Язгы-
ларда язылышы ялы: «Өвүнйән диңе
Реб билен өвүнсин».

2-нҗи бап

[1]Эй, доганлар, мен сизе Худай ба-
радакы шаятлыгы ыглан этмәге бара-
нымда, дилеварлык я сөз даналыгы
билен бармандым. [2]Мен сизиң ара-
ңыздакам, Иса Месихден ве Онуң ха-
ча чүйленмегинден башга әхли зады
унутмагы йүрегиме дүвүпдим. [3]Мен
яныңыза баранымда эҗиздим, гор-
кудан яңа галпылдаярдым. [4]Мен ва-
гыз эденимде сизи ынандырмак үчин
пайхаслы сөзлери уланмадым. Сизи
ынандыран зат Худайың Рухуның
аян болан гүйҗүди. [5]Бу сизиң има-
ныңызың ынсан пайхасына дәл-де,
Худайың гүйҗүне даянмагы үчинди.

Худайың даналыгы Мукаддес Рух аркалы аян боляр

[6]Хава, биз даналыгы кәмиллериң
арасында вагыз эдйәрис. Бизиң вагыз
эдйән даналыгымыз бу эйямың я-да
дүнйәдәки вагтлайын, соңы пуч бол-
ян ыгтыярлыларың даналыгы дәл-
дир. [7]Биз Худайың сырлы, яшырын
сакланылан даналыгыны сөзлейәрис.
Худай бу даналыгы бизиң хем Онуң
шөхратына шәрик болмагымыз үчин,
оны дүнйә ярадылмаздан өң ниетләп-
ди. [8]Бу даналыга дүнйә ыгтыярлы-
ларының хич бири дүшүнмеди. Чүн-
ки дүшүнен болсадылар, шөхратлы
Ребби хача чүйлемездилер. [9]Эмма
Мукаддес Язгыларда язылышы ялы:

«Худайы сөййәнлер үчин
Онуң тайынлан затларыны
не гөз гөрүпди, не-де гулак
эшидипди,
не-де ынсан акылы чаклапды».

[10]Бизе болса Худай бу даналыгы Өз
Рухы аркалы аян этди. Чүнки Мукад-
дес Рух әхли зады, хатда Худайың чуң
пикирлерине дүшүнйәндир. [11]Ынса-
ның пикирлерини онуң ичиндәки өз
рухундан башга хич ким билмейәр.
Худай бабатда хем шейле: Онуң Өз
Рухундан башга хич ким Худайың
пикирлерини билйән дәлдир. [12]Биз
бу дүнйәниң рухуны алан дәлдирис.
Биз Худайың Өз мерхемети аркалы
бизе эчиленлерине дүшүнеримиз ялы,
Худайың Рухуны аландырыс. [13]Биз
булары ынсан даналыгының өвре-
ден сөзлери билен дәл-де, Мукаддес
Рухуң өвреден сөзлери билен айдя-
рыс. Биз рухы хакыкаты рухы сөзлер
билен дүшүндирйәрис[a]. [14]Мукаддес
Руха эермейән ынсан Худайың Ру-
хундан болан затлара дүшүнмейәр.
Ол булары акмаклык сайяр. Чүнки
Мукаддес Рухуң пикирлерине ди-
ңе Оңа эерйәнлер дүшүнйәндирлер.
[15]Мукаддес Руха эерйән адам хемме
зада баха берип билйәр, эмма башга-
лар бу адама баха берерден эҗиздир.

---

[a] **2:13** ***Биз рухы хакыкаты рухы сөзлер билен дүшүндирйәрис*** – я-да *Биз рухы затлары Руха эерйән адамлара дүшүндирйәрис.*

1:31 Ерм 9:24. **2:9** Иша 64:4.

16 «Реббе ким акыл етирди?
Ким Оңа маслахат берип
билди?»
Эмма бизде велин Иса Месихиң акы-
лы бардыр.

3-нжи бап

1 Эй, доганлар, мен сизиң билен Му-
каддес Рухдан долан ынсанлар хөкмүн-
де гүрлешип билмедим. Мен сизе бу
дүнйәниң ынсанларына, Месихе яңы-
якында иман эден ынсанлара гүррүң
берен ялы гүррүң бердим. 2 Сизе гаты-
гуты бермедим, сүйт бердим. Себәби
сиз гаты-гутыны иймәге хениз тайын
дәлдиңиз. Шинди хем тайын дәлсиңиз.
3 Бу дүнйә хениз-де сизе өз тәсирини
етирйәр, себәби араңызда гөриплик, да-
ва-җенҗел бар. Эйсем булар сизиң дүн-
йә дегишлидигиңизи аңлатмаярмы?
Сиз дүнъеви адамлар ялы херекет этме-
йәрсиңизми нәме? 4 Бириңиз «мен Пав-
лусың шәгирди», башгаңыз «мен Апол-
лоның шәгирди» диййәрсиңиз. Эйсем
шейле диймек билен, дүнъеви адамлар
ялы херекет этмейәрсиңизми? 5 Апол-
ло ким? Павлус ким? Булар сизиң Иса
Месихе иман гетирмегиңизе ярдам бе-
рен хызматчылар ахырын. Реббиң бел-
лейши ялы, бизиң херимиз өз ишими-
зи ерине етирдик. 6 Мен тохум экдим,
Аполло суварды. Эмма өсдүрен Ху-
дайдыр. 7 Шунлукда, экен-де, суваран-
да хичдир. Диңе өсдүрйән Худай әхми-
етлидир. 8 Экйәниң-де, суваряның-да
максады бирдир. Оларың херси өз че-
кен зәхметине гөрә сылагланар. 9 Чүн-
ки биз Худайың ишдешидирис; сиз Ху-
дайың экини, Онуң ымаратысыңыз.
10 Мен Худайың өзүме берен мерхемети
аркалы уссат бинагәр кимин ымаратың
бинядыны тутдум. Башга бири болса
бинаны гуряр. Йөне хер кес өз гуряны
бабатда үнсли болмалыдыр. 11 Хич ким
эййәм тутулан бинятдан, ягны Иса Ме-
сихден башга бир биняды тутуп бил-
мез. 12 Бу бинядың үстүнде болса ки-
миң алтындан, күмүшден, гымматбаха
дашлардан, агачдан, чөп-чаламдан я-да
самандан 13 гурандыгы соңра белли бо-
лар. Бу Реббиң гүнүнде от-алав аркалы
аян болар. От-алав хер кесиң эден иши-
ниң нәхилидигини сынар. 14 Эгер онуң
гуран бинасы ода чыдаса, ол өз сыла-
гыны алар. 15 Гуран бинасы отда көйсе,
ол йитги чекер. Йөне алтын-күмшүң
отда арассаланышы ялы сапланып, ха-
лас болар. 16 Эйсем сиз өзүңизиң Ху-
дайың ыбадатханасыдыгыңызы, ара-
ңызда Худайың Рухуның яшаянды-
гыны билмейәрсиңизми? 17 Худайың
ыбадатханасыны вейран эдени Худай
вейран эдер. Чүнки Худайың ыбадат-
ханасы мукаддесдир, шол ыбадатхана –
сизсиңиз. 18 Гой, хич ким өз-өзүни алда-
масын. Эгер кимдир бири өзүни дүнйә
өлчегине лайыклыкда дана сайян болса,
гой, «акмак» болсун. Шонда ол догру-
дан-да дана болар. 19 Чүнки бу дүнйәниң
даналыгы Худайың назарында акмак-
лыкдыр. Мукаддес Язгыларда: «Худай
акыллысыраяны өз хилесинде тутяр»
дийип язылгыдыр. 20 «Реб даналарың
пикирлериниң паныдыгыны билйәр».
21 Шунлукда, кимдир бирине дегишли-
дигиңиз бабатда өвүнмәң! Чүнки хемме
зат сизиңкидир: 22 Павлус-да, Аполло-
да, Петрус-да[a], дүнйә-де, яшайыш-да,

[a] **3:22** ***Петрус*** – грекче *Кепас*, бу Петрусың бейлеки ады.

2:16 Иша 40:13. **3:19** Эйп 5:13. **3:20** Зеб 93:11.

өлүм-де, шу вагт ве гележек-де – хем-
ме зат сизиңкидир. 23Сиз Месихиңки-
сиңиз, Месих болса Худайыңкыдыр.

4-нжи бап

1Адамлар бизе, гой, Месихиң хыз-
матчылары, Худайың сырларыны аян
эдйән хызматчылар хөкмүнде гара-
сынлар. 2Шейле хызматчылардан бол-
са садыклык талап эдилйәндир. 3Си-
зиң я-да ислендик ынсан казыетиниң
маңа нәхили хөкүм чыкаряндыгы
мени аз гызыкландыряр. Өз үстүм-
ден хатда өзүм-де хөкүм чыкарамок.
4Ынсабым пәк болса болуберсин, йө-
не бу барыбир мени акламаяр. Маңа
Реб казылык эдйәндир. 5Шоңа гөрә-
де, белленилен вагт етйәнчә, хич ки-
миң үстүнден хөкүм чыкармаң. Реб
гелйәнчә гарашың. Ол гараңкылык-
дакы гизлин затлары ягтылыга чы-
карар, адамларың йүрек ниетлери-
ни аян эдер. Шонда хер кес Худай-
дан өз эденине лайык өвгүсини алар.
6Эй, доганлар! Мен айданларымың
барыны сизиң пейдаңыза болсун ди-
йип, өзүм ве Аполло барада айтдым.
Шонда сиз гөрелдәмиз аркалы «Язы-
ланың чәгинден чыкмаң» дийленине
дүшүнип, кимдир бирини бейлеки-
ден ёкары тутмарсыңыз. 7Эйсем сиз
бейлекилерден үйтгешикми? Сиз өзү-
ңиздәкилериң барыны Худайдан ал-
мадыңызмы нәме? Эгер Ондан алан
болсаңыз, нәме үчин өзүңиз газанан
ялы өвүнйәрсиңиз?! 8Сиз эййәм до-
юп, аша дүшүпсиңиз! Сиз эййәм ба-
япсыңыз! Бизсиз хөкүм сүрдүңиз.
Вах, кәшгә догрудан-да хөкүм сүр-
седиңиз! Шонда биз-де сизиң билен
биле хөкүм сүрердик. 9Худай бизи,
ягны ресуллары, дабаралы йөришде
иң соңкы хатарда гояйды өйдйән. Биз
мәрекәниң гөз алнында өлдүрилжек-
лер кимин болдук. Хава, биз тутуш
әлем-җахана: перишделере-де, ынсан-
лара-да томаша болдук. 10Биз Месихе
болан иманымызың хатырасына ак-
макдырыс, сиз болса Месихиң сая-
сында пайхаслысыңыз! Биз эҗиз, сиз
болса гүйчлүсиңиз! Сиз ат-абрайлы,
биз болса биабрайдырыс! 11Биз хениз
хем ач-сувсуз, эшиклеримиз сал-сал-
дыр. Биз енҗилйәрис, өйсүз-өвзарсыз
сергездандырыс. 12Биз гара дер дө-
күп, зәхмет чекйәрис. Бизе гарган-
ларында, олара ягшылык дилейәрис.
Бизи ызарланларында, муңа чыдая-
рыс. 13Бизе мыҗабат йөңкәнлеринде,
мылайымлык билен җогап берйәрис.
Биз шу пурсада ченли ер йүзүниң
чөп-чөри, дүнйәниң зир-зибили ки-
мин боландырыс. 14Мен булары си-
зи утандырмак үчин дәл-де, сизе не-
сихат болсун дийип язярын, себәби
сиз мениң эзиз балаларым ахырын!
15Месихиң ёлунда сизиң мүңлерче
тербиечиңиз болса-да, аталарыңыз
аздыр. Мен Хош Хабар аркалы си-
зиң Иса Месихдәки атаңыз болдум.
16Шоңа гөрә-де, ялбарярын: мениң
ялы болуң. 17Ине, Тимотеосы шу мак-
сат билен яныңыза ибердим. Ол ме-
ниң сөйгүли оглум ве Реббиң садык
гулудыр. Ол мениң Иса Месихиң йө-
релгесине эерйәндигими сизе ятла-
дар. Мен әхли ерде ве хер йыгнакда
бу йөрелгә эермеги өвредйәндирин.
18Сизиң кәбирлериңиз мен яныңыза
бармарын өйдүп, текепбирлиге йүз
урдулар. 19Худай ёл берсе, мен тиза-
ра сизе барҗакдырын. Шонда ола-
рың гепини дәл-де, гүйҗүни гөрәе-
рин. 20Чүнки Худайың Шалыгы сөз-
де дәл-де, гүйчдедир. 21Мен сизе нәме
билен барайын? Гамчы биленми я-да

сөйги ве юмшаклык биленми? Сиз
бларың хайсыны сайлаярсыңыз?

5-нжи бап

Азгынлыга ёл бермәң!

1 Сизиң араңыздакы азгынчылык
барада гүррүң яйрады. Булар ялы аз-
гынлыгы хатда бутпаразлар-да эдйән
дәлдир! Сизиң бириңиз өз өвей энеси
билен ятып-турярмышын. 2 Сиз бол-
са өз-өзүңизе буйсанярсыңыз! Эйсем
сиз муңа дерек яс тутуп, шейле иш
эдйәни араңыздан айырмалы дәлми?
3-4 Мен яныңызда болмасам-да, рух-
да сизиң билендирин. Мен эдил яны-
ңызда болан ялы, шейле иш эдениң
үстүнден Реббимиз Исаның адын-
дан эййәм өз хөкүмими чыкардым.
Сиз биле йыгнананыңызда мен хем
рухда сизиң билен боларын. Шонда
Иса Месихиң гүйҗи аркалы 5 шейле
иш эден адамы шейтана табшырың.
Шонда онуң гүнәли тебигаты вейран
болуп, Реббиң гелҗек гүнүнде рухы
халас болуп билер. 6 Сизиң буйсан-
магыңыз ерликли дәлдир. Эйсем сиз
уҗыпсызҗа хамырмаяның бүтин ха-
мыры туршадяндыгыны билмейәрси-
ңизми? 7 Петирлик хамыр болуп би-
лериңиз ялы, көне хамырмаяны ай-
рып ташлаң. Аслында шол петирлик
хамыр сизсиңиз! Чүнки бизиң Песах
җанлымыз – Иса Месих эййәм гур-
бан эдилендир. 8 Шоңа гөрә, байра-
мы көне хамырмая: гахар-газап ве
пислик билен беллемәлиң. Терси-
не, оны петир хамыры: пәк йүрек-
лилик ве хакыкат билен белләлиң.
9 Мен сизе азгын адамлар билен гат-
нашмаң дийип өң языпдым. 10 Йөне
мен шейле язанымда бу дүнйәниң
адамларыны: азгынлары я-да бет-
небислери, кеззаплары я-да бутпа-
разлары гөз өңүне тутмандым. Бей-
ле болса, сиз бу дүнйәни биреййәм
терк этмели болардыңыз. 11 Мен си-
зе догансырап, хениз-де азгын я-да
бетнебис, бутпараз я-да пайыш сө-
гүнйән, аракхор я-да кеззап болан-
лар билен гатнашмаң дийип язярын.
Шейле адамлар билен хатда бир са-
чак башында-да отурмаң. 12-13 Эйсем
биз йыгнага дегишли болмадыкла-
рың үстүнден хөкүм чыкармалымы
нәме? Оларың үстүнден Худай хөкүм
чыкарар. Биз диңе йыгнага дегишли
боланларың үстүнден хөкүм чыкар-
малы. «Сиз өз араңыздан пислик эд-
йәни айрып ташлаң».

6-нҗы бап

Иманлыларың арасындакы давалар

1 Сиз имандакы доганыңыз билен
давалашаныңызда, нәме үчин онуң
меселесине казыетде имансызларың
өңүнде гараярсыңыз?! Эйсем сиз му-
ны Худайың халкының өңүнде чөзме-
ли дәлми? 2 Сиз Худайың халкының бу
дүнйә казылык этҗекдигини билме-
йәрсиңизми? Эгер сиз дүнйә казылык
этҗек болсаңыз, хей-де овнук-ушак
давалары чөзүп билмерсиңизми? 3 Эй-
сем сиз бизиң хатда перишделере-де
казылык этҗекдигимизи билмейәр-
сиңизми? Гүнделик дурмушың иш-
лери барада гүррүң-де ёк! 4 Шейле
давалыңыз бар болса, нәме үчин
олары йыгнага дегишли болмадык-
ларың казылыгына табшырярсыңыз?

5:12-13 Кан 13:6; 17:7,12; 19:19; 21:21-22; 24:7.

[5]Шейле этмәге утанмаярсыңызмы?
Эйсем араңызда доганларың давасы-
ны чөзүп билҗек бир дана-да ёкмы?
[6]Терсине, доган доганы билен казы-
етде давалашяр. Мунуң үстесине-де,
олар муны имансызларың өңүнде эд-
йәрлер! [7]Аслында бири-бириңиз би-
лен казыетде давалашмагың өзи сизиң
эййәм еңлендигиңизи хабар берйәр.
Эйсем хаксызлыга чыданыңыз говы
дәлми? Талаңа чыданыңыз говы дәл-
ми? [8]Сиз болса адалатсызлык эдйәр-
сиңиз, алдаярсыңыз. Өзем кими? Өз
доганларыңызы! [9]Эйсем сиз яманлык
эдйәнлериң Худайың Шалыгыны ми-
рас алмаҗакдыгыны билмейәрсиңиз-
ми? Өз-өзүңизи алдамаң! Не азгын-
лар, не-де бутпаразлар, не зынахор-
лар, не-де эркекбазлар, не бечебазлар,
[10]не-де огры-җүмрүлер, не бетнебис-
лер, не-де аракхорлар, не пайыш сө-
гүнйәнлер, не-де кеззаплар – шула-
рың бири-де Худайың Шалыгыны
мирас алмаз. [11]Сизиң-де кәбирлери-
ңиз шолар ялыдыңыз. Йөне сиз Реб-
бимиз Иса Месихиң ады билен Худа-
йымызың Рухы аркалы ювулдыңыз,
Худайың мукаддес халкы болдуңыз,
акландыңыз.

Иманлыларың арасындакы җынсы азгынлык

[12]Сиз: «Мен хер зады этмәге хакым
бар» диййәрсиңиз. Хава, йөне хер зат
сизиң үчин бәхбитли дәлдир. Мен хем
ислән задымы этмәге хакым бар ди-
йип билйәрин, йөне хич зат мениң
үстүмден агалык сүрмели дәлдир.
[13]Сиз: «Нахар гарын үчин, гарын-да
нахар үчиндир. Худай оларың ики-
сини хем ёк эдер» дийип догры айд-
ярсыңыз. Эмма беден азгынчылык
үчин дәл-де, Реббе хызмат этмек үчин
берлендир. Реб хем беденимиз бара-
да алада эдйәндир. [14]Худай Өз гүйҗи
аркалы Реб Исаны дирелтди. Ол би-
зи хем дирелдер. [15]Эйсем сиз өз бе-
дениңизиң Иса Месихиң бедениниң
агзасыдыгыны билмейәрсиңизми?
Инди Месихиң агзасыны алып, оны
бир лолы билен бирикдирейинми?
Асла этмен! [16]Эйсем сиз өзүни лолы
билен бирикдирениң онуң билен бир
тен боляндыгыны билмейәрсиңизми?
Чүнки Төвратда: «Икиси бир тен бол-
яр» дийип язылгыдыр. [17]Реб билен
бириген хем рухда Онуң билен бир
болар. [18]Азгынлыкдан гачың. Адам
хер нәхили гүнә этсе-де, ол онуң те-
нине галташян дәлдир. Эмма азгын-
лык эдйән өз тенине гаршы гүнә эд-
йәндир. [19]Эйсем сиз өз бедениңизиң
Мукаддес Рухуң яшаян ыбадатхана-
сыдыгыны билмейәрсиңизми? Сиз
бу Рухы Худайдан алдыңыз. Сиз ди-
ңе өзүңизиңки дәлсиңиз. [20]Сиз баха,
онда-да улы баха сатын алнансыңыз.
Шоңа гөрә-де, өз бедениңиз билен [a]
Худайы шөхратландырың.

7-нҗи бап

Ника барада

[1]Инди болса сизиң маңа: «Эркегиң
аяла янашмазлыгы ягшыдыр» ди-
йип язанларыңыз барада айтмакчы.

[a] **6:20** ***Өз бедениңиз билен*** – бу җүмле кәбир голязмаларда *Худайыңкы болан тени-ңиз ве рухуңыз билен* дийип душ гелйәр.

6:16 Гчк 2:24.

[2] Азгынлыга ёл бермезлик үчин, гой,
хер эркек өз аялы, хер аял-да өз әри
билен яшасын. [3] Әр өз аялы бабатда,
аялы-да өз әри бабатда әр-аяллык
борчларыны берҗай этмелидирлер.
[4] Аялың бедени өзүниң дәл-де, әри-
ниң ыгтыярындадыр. Әри бабатда
хем шейледир: әриниң бедени өзү-
ниң дәл-де, аялының ыгтыярындадыр.
[5] Диңе Худая дога эдйән вагтыңыз [a]
болаймаса, башга вагт бири-бири-
ңизи әр-аяллык хукугындан мах-
рум этмәң. Бу хем өзара ылалашыга
гөрә диңе вагтлайын болсун. Соңра
гайтадан биригиң. Ёгса өзүңизе эрк
эдип билмейәнлигиңизден пейда-
ланып, шейтан сизи аздыраймасын.
[6] Мен булары буйрук дәл-де, масла-
хат хөкмүнде айдярын. [7] Элбетде, хер
кимиң мен ялы болмагыны ислейә-
рин. Йөне хер кимиң Худайдан алан
өз пешгеши бардыр: бириниң пешге-
ши бейледир, башганың пешгеши эй-
ледир. [8] Эмма дул галан эркеклере ве
аяллара шейле диййәрин: олара мен
ялы өйленмезлик ягшыдыр. [9] Эмма
өзлерине эрк эдип билмейән болса-
лар, онда өйленсинлер. Чүнки ышк
хесерине янандан, өйленмек ягшы-
дыр. [10] Никадакылара болса мен дәл-
де, Реб буюряндыр: аял өз әринден
айрылмасын. [11] Эгер айрылан болса,
башга әре бармасын я-да өз әри би-
лен ярашсын. Әр-де өз аялындан ай-
рылмасын. [12] Бейлекилере болса Реб
дәл-де, мен диййәрин: эгер хайсыдыр
бир доганың иман этмедик аялы бар
болса, ол аял хем онуң билен яшама-
га разы болса, онда бу доган өз аялы
билен айрылышмасын. [13] Эгер аялың
иман этмедик әри бар болса, әри-де
онуң билен яшамага разы болса, бу
аял әри билен айрылышмасын. [14] Чүн-
ки иман этмедик әр өз аялы аркалы
Худая дегишли боляндыр. Иман эт-
медик аял-да өз иман эдйән әри ар-
калы Худая дегишлидир, ёгса сизиң
чагаларыңыз Худайың халкына де-
гишли болмаздылар. Инди велин
олар дегишлидир. [15-16] Худай бизи би-
леликде парахат яшамага чагырандыр.
Эй, аял, белки, әриң сен аркалы ха-
лас эдилер. Эй, әр, белки, аялың сен
аркалы халас эдилер. Эмма иман эт-
медик янёлдаш айрылышҗак болса,
гой, айрылышсын. Иманлы әр я-да
аял шейле ягдайларда борчлы дәлдир.

[17] Йөне хер нәхили болса-да, хер
кес Реббиң оңа беллейши ялы, Ху-
дай оны хайсы халда чагыран бол-
са, шоңа гөрә-де яшасын. Мен муны
хемме йыгнаклара буюрярын. [18] Эгер
кимдир бири сүннетликә чагырылан
болса, гой, сүннетлилигини сүннет-
сизлиге өврүҗек болуп азара галма-
сын. Эгер кимдир бири сүннетсиз-
кә чагырылан болса, сүннетленҗек
болмасын. [19] Сүннетлилик-де, сүн-
нетсизлик-де хичдир. Иң эсасы зат
Худайың табшырыкларыны берҗай
этмекдир. [20] Ким хайсы халда чагы-
рылан болса, шонда-да галсын. [21] Сен
гул вагтың чагырылдыңмы? Гой, бу
сени биынҗалык этмесин. Йөне азат
болуп билйән болсаң, пурсады элден
гидерме. [22] Чүнки гул вагты Реб тара-
пындан чагырылан киши Онуң азат
бендесидир. Шонуң ялы, азат вагты
Реб тарапындан чагырылан киши Ме-
сихиң гулудыр. [23] Сиз улы баха сатын

[a] **7:5** ***Худая дога эдйән вагтыңыз*** – кәбир голязмаларда *дога-дилег ве агыз бекле-ме вагтыңыз.*

алындыңыз. Адамларың гулы бол-
маң! 24Эй, доганлар, хер кес Худай
тарапындан нәхили халда чагыры-
лан болса, гой, шол халда-да галсын.

Адагланма, өйленме ве өйленмезлик барада

25Өйленмедик яшлар бабатда Реб-
ден алан буйругым ёк. Йөне Реббиң
мерхемети аркалы ынамдар киши
хөкмүнде маслахат берйәрин. 26Шу
мушакгатлы дөвүрде хер кесиң өң-
ки халында галаны ягшыдыр. 27Эгер
эййәм өйленен болсаң, никаңы боз-
ма. Хениз өйленмедик болсаң, онда
гелинлик гөзлеме. 28Йөне өйленсең-
де, бу гүнә дәлдир. Бой гыз хем дур-
муша чыкса гүнә дәлдир. Эмма дур-
муш гуранлар бу дурмушда көп кын-
чылыклара дучар боларлар. Мен сизи
шолардан горамак ислейәрин. 29Эй,
доганлар, мен сизе шуны хем айтмак-
чы: белленилен вагт жуда голайлан-
дыр. Шоңа гөрә-де, машгаласы бо-
ланлар эдил машгаласы ёк адамлар
ялы болсун. 30Аглаянлар агламаян-
лар ялы, шатланянлар шатланмаян-
лар ялы, эмләк эдинйәнлер эдил эм-
ләги болмадыклар ялы яшасын. 31Бу
дүнйәниң ишлерине мешгул киши-
лер-де өз вагтыны олара совурмасын.
Чүнки бу дүнйә соңланып баряндыр.
32Мен сизиң хысырдылы аладалар-
дан азат болмагыңызы ислейәрин.
Өйленмедик киши Реббиң гөвнүн-
ден турҗак болуп, Реббиң ишлери-
ни алада эдйәндир. 33Эмма өйленен
киши өз аялының гөвнүнден турҗак
болуп, бу дүнйәниң ишлерини алада
эдйәндир. 34Шейдип, онуң калбы икә
бөлүнендир. Әрсиз аял я-да дурму-
ша чыкмадык гыз Реббиң ишлериниң
аладасыны эдип, өзүни җан-тенден
Реббе багыш эдендир. Эмма әрли аял
өз әриниң гөвнүнден турҗак болуп,
бу дүнйәниң ишлерини алада эдйән-
дир. 35Мен булары сизи чәклендир-
мек үчин айтмаярын. Терсине, тутуш
калбыңызы Реббе багыш эдип, догры
яшарыңыз ялы, сизиң пейдаңыза айд-
ярын. 36Эгер йигит хесер одуна чы-
даман, өз адагланан гызына болма-
лысы ялы гарамаса ве өйленмек ка-
рарына гелсе, гой, өйленибередин, бу
гүнә дәлдир. 37Эмма ол өйленмезли-
ги йүрегине дүвен болса, бу бабатда
мәтәчлиги болман, өзүне эрк этме-
ги башарып, берк карара гелен бол-
са, онда ол говы эдйәр. 38Шунлукда,
адаглысына өйленйән говы эдйәндир.
Өйленмейән болса ондан-да говы эд-
йәндир. 39Аял әри өлйәнчә, оңа баг-
лыдыр. Әри өлсе, өз ислән ине бар-
мага ыгтыярлыдыр. Йөне онуң бар-
җагы Реббе иман эдйән болмалыдыр.
40Ол дул аял дуллугына галса, хас-да
багтыярдыр. Бу мениң пикирим. Мен
болса өзүмде Худайың Рухы бар ди-
йип хасаплаярын.

8-нҗи бап

Бутлара берилйән гурбанлык

1Инди болса бутлара гурбанлык бе-
рилйән эт барада шулары айтмакчы.
Сизиң: «Әхлимизиң билимимиз бар»
дийип айдяныңыз догрудыр. Йөне
билим ынсаны текепбир эдйәр, сөй-
ги болса оңа өвүт берйәндир. 2Ким
хайсыдыр бир зады эййәм билйәнди-
рин өйтсе, онда ол хениз билмелиси
ялы билйән дәлдир. 3Эмма ынсан Ху-
дайы сөййән болса, ол эййәм Худай
тарапындан таналяндыр. 4Шунлукда,
бутлара гурбанлык берлен эти ийип-
иймезлик барада шуны айтмакчы.

Сизиң: «Бут аслында хичдир. Еке-
тәк бир Худай бардыр» дийййәниңиз
догрудыр. 5 Хатда ерде я гөкде «ху-
дай» дийлип атландырылянлар бар
болайса-да (аслында «худайлар» хем
«хөкүмдар» сайылянлар көпдүр), 6 би-
зиң үчин еке-тәк Худай бардыр, Ол
бизиң Атамыздыр, әхли задың гөзба-
шы-да Олдур. Биз Онуң үчин яшаян-
дырыс. Бизиң үчин еке-тәк Хөкүм-
дар бар, Ол Реббимиз Иса Месихдир,
хемме зат Ол аркалы ярадыляндыр.
Биз Ол аркалы яшаяндырыс. 7 Эмма
бу билим хемме адамларда ёкдур.
Кәбир адамлар бутпаразлык пикир-
леринден сапланып билмән, бу гур-
банлык этини иенлеринде, хениз-де
бута сежде эдйәндир өйдйәрлер. Бу
хем оларың әҗиз ынсабыны мурдар
эдйәр. 8 Йөне иймит бизи Худая якын-
лашдырмаяр. Иймәнимиз билен зы-
ян чекемзок, иенимиз билен-де пейда
гөремзок. 9 Өз азатлыгыңыза сересап-
лы чемелешиң. Сизиң азатлыгыңыз
ынсабы әҗиз болан доганларың бүд-
ремегине себәп болмасын! 10 Чүн-
ки олардан бири сени, ягны билими
боланы, бутханада сачак башында
гөрмеги ахмал. Шонда онуң ынса-
бы әҗизләп, бута берлен гурбанлы-
гы иймәге ымтылмазмы? 11 Шунлук-
да, эй, доган, бу ынсабы әҗиз доган
сениң билимиң аркалы вейран эдил-
ди. Иса Месих болса онуң угрун-
да өлди. 12 Сиз өз доганларыңызың
әҗиз ынсабыны яраламак билен, ола-
ра гаршы гүнә эдениңизде, Иса Ме-
сихе гаршы гүнә эдйәнсиңиз. 13 Шо-
ңа гөрә-де, иййән задым доганымың
бүдремегине себәп болҗак болса, мен
оны асла иймерин. Мен онуң бүдре-
мегини исләмок.

9-нжы бап

Ресулың хак-хукуклары

1 Эйсем мен азат дәлми нәме? Я мен
ресул дәлми? Мен Реббимиз Иса Ме-
сихи өз гөзүм билен гөрмедимми нә-
ме? Эйсем сиз мениң Реб үчин чекен
зәхметимиң нетиҗеси дәлми? 2 Баш-
галар мени ресул хасапламасалар-да,
мен сизиң үчин ресулдырын! Чүнки
сиз Реб ёлундакы ресуллыгымың мө-
хүрисиңиз. 3 Ресуллыгымың хак-ху-
куклары бабатда мени танкытлаян-
лара, ине, шуны диймекчи. 4 Эйсем
бизиң ийип-ичмәге хакымыз ёкмы?
5 Иманлы болса, аялымызы янымыз
билен әкитмәге хакымыз ёкмы? Пет-
рус[a] ве бейлеки ресуллар, Реббимиз
Исаның инилери хем хут шейле эд-
йәр ахыры. 6 Я-да мен билен Барна-
бың иманлылардан мадды көмегини
алмага хакымыз ёкмы? 7 Гуллукдакы
эсгерлер өз хасабына яшаярлармы?
Эйсем мивесинден иймеҗек болса,
үзүм агаҗыны отурдян бармы? Сү-
ри бакып-да, онуң сүйдүни ичме-
йән бармы? 8 Мен муны диңе ынсан
нукдайназарындан айтмаярын. Ка-
нун хем бу бабатда шейле диймейәр-
ми нәме? 9-10 Чүнки Төвратда: «Хар-
ман дөвйән өкүзиң агзыны багламаң»
дийип язылгыдыр. Худай муны бү-
тинлей бизиң үчин айтмаярмы? Эй-
сем Ол өкүзлериң аладасыны эдйәр-
ми? Хава, бу бизиң үчин языландыр.

---

[a] **9:5** ***Петрус*** – грекче *Кепас*, бу Петрусың бейлеки ады.

9:9-10 Кан 25:4.

Чүнки ер сүрйән-де, дөвек дөвйән-де
хасылдан пай алмак умыды билен иш-
лейәндир. [11]Биз араңызда рухы зат-
лары экип, сизден мадды хасылы ор-
сак, муны жуда көп гөрерсиңизми?
[12]Эгер башгалар сизден мадды кө-
меги алмага хаклы болса, онда биз
олардан-да көп хаклыдырыс!

Йөне биз бу хакымыздан пейдалан-
мадык. Терсине, Месихиң Хош Хаба-
рының яйрамагына пәсгел бермеҗек
болуп, әхли зада чыдаярыс. [13]Ыбадат-
ханада хызмат эдйәнлер өз иййеги-
ни ыбадатханадан алярлар. Гурбан-
лык сыпасында хызмат эдйәнлер-де
гурбанлык садакаларындан пай ал-
ярлар. Булары өзүңизем билйәнси-
ңиз. [14]Реб Хош Хабары вагыз эдйән-
лериң-де Хош Хабардан экленмеги-
ни буйрандыр.

[15]Йөне мен бу хак-хукукларымың
бириндең-де пейдаланан дәлдирин.
Мен муны язмак билен сизден хак-
хукугымы талап этмекчи боламок.
Мениң бу магтанмамы, гой, хич
ким пуҗа чыкармасын. Шейле бола-
нындан, өленим говудыр! [16]Мен Хош
Хабары вагыз эдйәним билен магтан-
мага хаклыдырын өйдемок: муны эт-
мек борҗумдыр. Эгер мен Хош Хаба-
ры вагыз этмесем, вай, мениң халыма!
[17]Эгер мен муны өзүм сайлан болса-
дым, онда сылага тамакин болардым.
Эмма муны маңа Худай буюрды. [18]Он-
да сылагым нәмедир? Хош Хабары
хич бир муздсуз вагыз эдип, онуң ма-
ңа берйән хак-хукугындан пейдалан-
мазлык мениң үчин сылагдыр.

Павлус хер кесиң гулудыр

[19]Мен азат болсам-да, хер кеси
газанҗак болуп, хеммелериң гу-
лы болдум. [20]Яхудылары газанҗак
болуп, олар үчин яхуды болдум. Мен
Мукаддес Кануның гулы болмасам-
да, Мукаддес Кануна гөрә яшаянла-
ры газанҗак болуп, Мукаддес Кану-
ның гулы болдум. [21]Мен Худайың
Кануныны билмейәнлери газанҗак
болуп, оны билмедиксирән болдум.
Хакыкатда велин, Худайың Кануны-
на гөрә яшап, Месихиң буйруклары-
на табындырын. [22]Эҗизлери газанҗак
болуп, эҗизе өврүлдим. Гараз, кәбир-
лери халас этҗек болуп, мен хемме-
лере хер зат болдум. [23]Мен буларың
барыны Хош Хабарың ак паталарына
шәрик болуп билерим ялы, Хош Ха-
барың хатырасына эдйәрин. [24]Ярыша
гатнашян йүврүклериң хеммеси ыл-
гаса-да, байрагы диңе бири аляндыр.
Сиз-де байрак алар ялы шейле ылгаң.
[25]Ярыша гатнашян хер кес өзеркли-
лиги түргенлешдирйәндир. Ол муны
вагтлайын бир тәҗи алмак үчин эд-
йәр. Биз болса муны бакы тәҗи ал-
мак үчин эдйәндирис. [26]Шоңа гөрә-
де, мен максатсыз ылгаянлар ялы ыл-
гамаярын, хованы юмруклаян киши
ялы херекет этмейәрин. [27]Ёк, мен Хош
Хабары башгалара вагыз эденимден
соң, ярыша гатнашмакдан махрум
эдилесим гелмейәр. Шонуң үчин-де,
беденими түргенлешдирип, оны өзү-
ме табын эдйәрин.

10-нҗы бап

Ысрайыл тарыхындан дуйдурышлар

[1]Эй, доганлар, мен сизиң шулардан
хабарлы болмагыңызы ислейәрин:
бизиң ата-бабаларымызың бары бу-
лудың пенасында гездилер, оларың
бары деңизден гечдилер. [2]Оларың
бары булуда ве деңзе чүмдүрилип,

Мусаның шәгиртлери болдулар. [3]Ола-
рың бары гөкден инен шол бир ий-
мити ийдилер. [4]Оларың бары Худай
тарапындан берлен шол бир сувдан
ичдилер. Чүнки оларың бары бир ру-
хы гөзбашдан, өзлерине хемралык
эден Рухы Гаядан ичдилер. Бу Гая
Месихиң хут Өзүди. [5]Эмма шонда-
да оларың көпүси Худайы нәразы эт-
дилер. Шонуң үчин-де оларың ләш-
лери чөлде серлип галды. [6]Биз хем
ата-бабаларымыз дей йүреклеримизи
яманлыга йыкгын этмез ялы, була-
рың бары бизе дуйдурышдыр. [7]Ола-
рың кәбирлери ялы бутпараз бол-
маң. Олар барада Төвратда шейле
язылгыдыр: «Адамлар ийип-ичмә-
ге отурдылар, соңра туруп, ойнаш-
мага башладылар». [8]Оларың кәбир-
лери ялы азгынчылык этмәлиң: бир
гүнде оларың йигрими үч мүңүси
өлди. [9]Оларың кәбирлери ялы Ме-
сихи сынамалың: олар йыланлардан
хеләк болдулар. [10]Оларың кәбирлери
ялы хүңүрдемәлиң: олар Өлүм пе-
ришдесиниң элинден өлди. [11]Була-
рың бары башгалара сапак болсун
дийип, ата-бабаларымызың башын-
дан инди. Бу заманың ахыркы гүн-
леринде яшаянлара, ягны бизе дуй-
дурыш хөкмүнде язылды. [12]Шун-
лукда, сиз берк дурандырыс дийип
пикир эдйән-де болсаңыз, гүнә эт-
мез ялы, әгә болуң! [13]Башыңыздан
инен сынаглар башгаларың-да ба-
шындан инйәндир. Эмма Худай са-
дыкдыр! Ол сизиң гүйжүңизиң чат-
мажак сынагыны бермез. Сиз сына-
га дүшениңизде, Худай чыкалга-да
ачар, сынагдан үстүн гелмек үчин
гужур-гайрат-да берер.

Бутханалара бармаң!

[14]Шонуң үчин, эй, мениң эзизлерим,
бутпаразлыкдан гача дуруң. [15]Мен
сизиң билен пайхаслы адамлар хөк-
мүнде гүрлешйәрин. Сизе айдян-
ларымдан өзүңиз нетиже чыкарың.
[16]Эйсем биз шүкүр эдип, шүкүр кә-
сесинден иченимизде, Месихиң га-
нына шәрик болмаярысмы? Чөреги
бөлүп иенимизде, Месихиң бедени-
не шәрик болмаярысмы? [17]Чөрегиң
бир болшы ялы, биз көп болсак-да,
бир бедендирис. Чүнки шол бир чө-
реги пайлашяндырыс.

[18]Ысрайыл халкына серелиң: гур-
банлык сыпасында берлен гурбан-
лыкдан иййән шол сыпа шәрик бол-
маярмы? [19]Муны диймек билен, бу-
та берлен гурбанлыгың я-да бутуң
өзүниң хайсыдыр бир әхмиети бар
дийжек болярынмы? [20]Элбетде, ёк!
Мен бутпаразларың берйән гурбан-
лыгыны Худая дәл-де, арвах-жынлара
берйәндигини айтжак болярын. Мен
сизиң жынлара шәрик болмагыңызы
ислемейәрин. [21]Сиз хем Реббиң кәсе-
синден, хем-де жынларың кәсесинден
ичип билмерсиңиз. Сиз хем Реббиң
сачагына, хем-де арвах-жынларың
сачагына шәрик болуп билмерси-
ңиз. [22]Я-да биз Реббиң габанжаңлы-
гыны оярмакчымы? Эйсем биз Он-
дан гүйчлүми нәме?

Иманлыларың азатлыгы

[23]Сиз: «Ислендик зады этмә-
ге хакым бар» дийййәрсиңиз, йөне
хер зат сизиң үчин бәхбитли дәл-
дир. «Ислендик зады этмәге хакым
бар» дийййәрсиңиз, йөне хемме зат

10:7 Мср 32:6.

абатлаян дәлдир. [24]Хер кес өз бәхби-
дини дәл-де, башгаларың бәхбиди-
ни арасын. [25]Эт базарында сатылян
хер эти ийип билерсиңиз. Анығы-
на етҗек болуп, ынсабыңызы хор-
ламаң. [26]Чүнки «Ер ве ондакы зат-
лар Реббиңкидир». [27]Эгер иман этме-
диклериң бири сизи нахара чагырса,
сиз-де гитмек ислесеңиз, өңүңизде
гойлан затлары аркайын ийибериң.
Анығына етҗек болуп, ынсабыңы-
зы хорламаң. [28]Эмма кимдир бири
сизе: «Бу бутлара гурбанлык берлен
этдир» дийсе, бу эт барада дуйду-
ран адамың ве ынсабың хатырасы-
на оны иймәң. [a] [29]Мен сизиң ынса-
быңыз дәл-де, шол адамың ынсабы
барада айдярын.

Нәме үчин башганың ынсабы ме-
ниң эркинлигиме казылык эдйәр?
[30]Эгер мен нахар иймезден өң Худая
шүкүр эдип, нахара гошулян болсам,
онда нәме үчин шүкүр эдйән наха-
рым үчин язгарыляркам? [31]Шунлук-
да, ийсеңиз-де, ичсеңиз-де, хер нәме
этсеңиз-де – буларың барыны Худа-
йың шөхраты үчин эдиң. [32]Яхудыла-
рың-да, греклериң-де, Худайың йыг-
нагының-да, гараз, хич кимиң бүдре-
мегине себәп болмаң. [33]Чүнки мен
өз бәхбидими араман, көплериң ха-
лас болмагы үчин оларың бәхбиди-
ни араярын, хер затда хер кеси разы
этмәге дырҗашярын.

11-нҗи бап

[1]Мениң Месихден гөрелде алшым
ялы, сиз-де менден гөрелде алың.

Эдепли ыбадат

[2]Мени элмыдама ятлаяндыгыңыз,
таглыматы сизе табшырышым ялы
саклаяндыгыңыз үчин сизи өвйәрин.
[3]Эмма шуңа хем айдың дүшүнмеги-
ңизи ислейәрин: хер эркегиң башы
Месихдир, аялың башы эркекдир, Ме-
сихиң башы болса Худайдыр. [4]Ба-
шыны өртүп, дога-дилег я-да пыгам-
берлик эдйән эркек киши өз башыны
биабрай эдйәндир. [5]Башыны өртмән
дога-дилег я-да пыгамберлик эдйән
аял өз башыны биабрай эдйәндир. Ол
башы сырылан аял билен дес-деңдир.
[6]Хава, эгер аял башыны өртмейән
болса, онда, гой, сачыны-да кесдир-
син. Йөне аялың сачыны кесмеги я-да
сырдырмагы биабрайчылыкдыр. Шо-
ңа гөрә, гой, ол башыны өртсүн. [7]Эр-
кек башыны өртмели дәлдир. Чүнки
ол Худайың кешбидир, Онуң шөхра-
тыдыр. Аял болса эркегиң шөхраты-
дыр. [8]Чүнки илкибашдан эркек аял-
дан дәл-де, аял эркекден ярадылан-
дыр; [9]эркек аял үчин дәл-де, аял эркек
үчин ярадыландыр. [10]Эгер аял эркегиң
шөхраты болян болса, онда ол периш-
делериң хатырасына башыны өртүп-
өртмезлиги, гой, өзи чөзсүн. [11]Йөне хер
нәхили болса-да, Реббиң халкының
арасында аял эркеге, эркек-де аяла га-
рашлыдыр. [12]Чүнки аял эркекден яра-
дылан болса-да, эркек аялдан догул-
яндыр. Хеммесини хем Худай ярадан-
дыр. [13]Өзүңиз пикир эдип гөрүң: аял
башыны өртмән Худая дога этсе гел-
шиклимидир? [14]Эркек сачыны өсдүрсе

[a] **10:28** Кәбир голязмаларда *Чүнки Ер ве ондакы затлар Реббиңкидир* диен җүм-
ле хем бар.

10:26 Зеб 23:1.

биабрайчылыкдыгыны тебигатың өзи
сизе өвретмейәрми нәме? [15]Аял үчин
болса узын сач абрайдыр. Узын сач
оңа башөртгүси хөкмүнде берлендир.
[16]Эгер бу меселе бабатда җедел этмек-
чи болян киши бар болса, шуны диййә-
рин: бизиң ве Худайың йыгнакларында
аялларың баш өртмеги адатдыр.

Реббиң сачагыны харламаң!
(Матта 26:26-29; Марк 14:22-25; Лука 22:14-20)

[17]Инди болса шу гөркезмелери бер-
мек билен бирликде, өзүмиң макул-
ламаян задым барада айтмакчы: си-
зиң йыгнанышыкларыңызың пейда-
сындан зыяны көпдүр. [18]Биринҗиден,
Худайың йыгнагы хөкмүнде үйшени-
ңизде, араңызда агзалалыкларың бол-
яндыгы барадакы гүррүңлер мениң
гулагыма дегйәр. Мен муңа аз-кем
ынанман-да дурамок. [19]Себәби ара-
ңызда агзалалыклар болмалы затдыр.
Олар сизиң Худайың сынагындан ге-
чип-гечмейәндигиңизи әшгәр эдйәр.
[20]Сиз бир ере үйшениңизде, Реббиң
сачагына гатнашярсыңыз дийип ха-
сап эдйәрсиңиз. Аслында велин бу
бейле дәл. [21]Себәби нахар иениңизде,
гетирен нахарыңызы башгалар билен
пайлашман, өзүңиз ийййәрсиңиз. Шей-
дип, бири ач галяр, башга бири бол-
са эййәм серхош. [22]Эйсем ийип-ичмек
үчин өз өйүңиз ёкмы? Я-да сиз Худа-
йың йыгнагыны әсгермән, гарыпла-
ры кемситмек ислейәңизми? Мен му-
ңа нәме диейин? Шейле эдйәниңиз
үчин сизи тарыплайынмы? Элбетде,
ёк! [23]Чүнки мен Ребден алан таглыма-
тымы сизе табшырдым. Реб Иса Өзүне
хайынлык эдилен гиҗеси элине чөрек
алып, [24]шүкүр этди. Соңра чөреги бө-
лүп: «Бу сиз үчин берилйән беденим-
дир.[a] Муны Мени ятламак үчин бер-
җай эдиң» дийди. [25]Шунуң ялы, на-
хардан соң шераплы кәсәни алып: «Бу
шерап Мениң ганым аркалы багланы-
шылян тәзе әхтдир. Ондан хер гезек
ичениңизде, муны Мени ятламак үчин
берҗай эдиң» дийди. [26]Шоңа гөрә-де,
сиз хер гезек бу чөреги иениңизде, бу
кәседен ичениңизде, Реб доланып гел-
йәнчә, Онуң өлүмини ыглан эдйәрси-
ңиз. [27]Шунлукда, кимде-ким мына-
сып болмадык тәрде бу чөрекден ий-
се я-да Реббиң кәсесинден ичсе, Онуң
бедени ве ганы бабатда языклы болар.
[28]Шонуң үчин-де, хер кес диңе өзүни
сынап гөренсоң, бу чөрекден иймели,
бу кәседен ичмели. [29]Кимде-ким Реб-
биң беденини әсгермән ийип-ичсе, өз-
өзүни Худайың хөкүмине дучар эд-
йәндир. [30]Ине, шу себәпден араңызда
әҗизлер ве сыркавлар көп, өленлери-
ңиз хем аз дәлдир. [31]Биз илки өзүми-
зи сынап гөрен болсадык, онда хөкү-
ме учрамаздык. [32]Реб бизи тербиеле-
мек үчин хөкүм эдйәндир. Ол муны
бизиң дүнйә билен бирликде хөкүм
эдилмезимиз үчин эдйәр. [33]Шунлукда,
эй, доганлар, Реббиң сачагы үчин үй-
шениңизде, бири-бириңизе гарашың.
[34]Эгер кимдир бири ач болса, гой, өз
өйүнде нахарлансын. Шонда ол йыг-
накда хөкүм эдилмез. Галан затлары
болса баранымда чөзерин.

12-нҗи бап

Рухы пешгешлер

[1]Инди болса, эй, доганлар, мен сизиң
Рухуң пешгешлери бабатда хабарлы

[a] **11:24** Кәбир голязмаларда *Оны алың, ийиң* диен сөзлер хем бар.

болмагыңызы ислейәрин. [2] Ядыңыз-
дамы, сиз бутпаразкаңыз, дилсиз-
агызсыз бутларың тәсирине дүшүп,
олара эерйәрдиңиз. [3] Шоңа гөрә-де,
шуңа айдың дүшүнмегиңизи ислейә-
рин: Худайың Рухундан ылхам алян
ынсан: «Иса Месихе нәлет болсун!»
диймез. Мукаддес Рух ынандырмаса,
ынсан: «Иса Ребдир!» дийип билмез.

[4] Мукаддес Рухуң берйән пешгешле-
ри дүрлүдир, йөне оларың бары шол
бир Рухдандыр. [5] Хызматлар дүрли-
дүрлүдир, йөне оларың бары шол бир
Реб үчиндир. [6] Амаллар дүрли-дүр-
лүдир, йөне хер кесде әхли зады эд-
йән шол бир Худайдыр.

[7] Хер кесде Мукаддес Рухуң аян
болмагы хеммелериң бәхбиди үчин-
дир. [8] Мукаддес Рух кимдир бирине
даналык билен, ене бирине билим
билен өвретмек пешгешини берйәр.
[9] Башга бирине Мукаддес Рух иман
байлыгыны, ене бирине шыпа берме
пешгешлерини берйәр. [10] Ол бирине
гудрат гөркезме, башгасына пыгам-
берлик, ене бирине рухлары сайгар-
ма, башга бирине нәмәлим диллер,
ене бирине бу диллери маныландыр-
ма пешгешини берйәр. [11] Буларың ба-
рыны еке-тәк бир Мукаддес Рух эд-
йәндир. Ол хер кесе Өз ислейшине
гөрә берйәндир.

[12] Беден бир болса-да, агзалары көп-
дүр. Агзалары көп болса-да, олар бүте-
ви бир тени эмеле гетирйәрлер. Месих
бабатда хем шейледир. [13] Чүнки биз
ким болсак-да: яхудымы, грекми, гул-
мы, эркинми – тапавуды ёк, барымыз
бир беден болмак үчин, бир Мукад-
дес Руха чүмдүрилдик. Бизиң бары-
мыз бир Мукаддес Рухы кабул этдик.

[14] Беден бир агзадан ыбарат дәлдир.
Онуң агзасы көпдүр. [15] Аяк: «Мен эл
дәл, мен бу бедене дегишли дәл» дие-
ни билен беден агзасы болмагыны бес
эдйәрми нәме? [16] Гулак хем «Мен гөз
дәл, мен бедене дегишли дәл» дий-
се-де, беден агзалыгына галяндыр.
[17] Эгер бүтин беден гөз болан болса,
онда ол нәдип эшидерди? Эгер бүтин
беден гулак болан болса, онда ол нә-
дип ыс аларды? [18] Эмма Худай хем-
ме агзалары бир беденде ерлешди-
рип, оларың херсини Өз халайшына
гөрә гойды. [19] Эгер агзаларың бары
хайсыдыр бир агза болан болса, он-
да беден ниреде боларды? [20] Аслын-
да агзалар көп, беден болса бирдир.

[21] Гөз эле: «Сен маңа герек дәл!» ди-
йип билмейәр. Келле хем аяклара:
«Сиз маңа герек дәл!» дийип билме-
йәр. [22] Терсине, бедениң эҗиз сайыл-
ян агзалары хас гереклидир. [23] Хор-
матсызрак сайылян агзалара велин
айратын хормат гойярыс. Гелшик-
сиз сайылян агзаларымыз барада ай-
ратын алада эдйәрис. [24] Бедениң гел-
шикли агзалары болса шейле алада
мәтәч дәлдир. Худай беден агзалары-
ны бирикдиренде, онуң әхмиетсиз
сайылян агзаларына хас көп әхмиет
берди. [25] Ол муны бедендe хич бөлү-
нишик болман, агзалар бири-бири
барада деӊ дережеде алада этсинлер
дийип этди. [26] Эгер бир агза хорлук
чексе, бейлеки агзалар хем хорлук че-
керлер. Эгер бир агза хорматланылса,
әхли агзалар муңа шатланар.

[27] Сизиң әхлиңиз Иса Месихиң бе-
денисиңиз, хер бириңиз бедениниң
бир агзасысыңыз. [28] Худай йыгнага
илки билен ресуллары, соңра пыгам-
берлери, үчүнҗи эдип өвредиҗилери
белледи. Соңра гудрат гөркезйәнле-
ри ве шыпа берйәнлери, ярдам бер-
йәнлери ве доландырянлары, соңра

нәмәлим диллерде гүрлейәнлери бел-
леди. 29 Эйсем хеммелер ресулмыдыр?
Хеммелер пыгамбермидир? Хемме-
лер таглым өвредиҗимидир? Хемме-
лер гудрат гөркезйәнмидир? 30 Шыпа
берме пешгеши хеммелерде бармы?
Хеммелер нәмәлим диллерде гүрле-
йәрми? Хеммелер бу диллерде ай-
дыланлары дүшүндирип билйәрми?
31 Йөне сиз хас улурак пешгешлери
алмага ымтылың.

Инди болса сизе иң говы ёлы сал-
гы берейин.

13-нҗи бап

Сөйги

1 Ынсанларың ве перишделериң
диллеринде гүрләп-де, сөйгим болма-
са, гүңлеч сесленйән мисдирин я-да
җыңңырдаян кимвалдырын. 2 Эгер
пыгамберлик пешгешим болуп-да,
әхли сырлары ве ылымлары билип-
де, даглары сүйшүрҗек гүйчли има-
ным болуп-да, сөйгим болмаса, мен
хичдирин. 3 Эгер мен тутуш эмләги-
ми гарып-гасарлара пайлап-да, маг-
танып билерим ялы теними гурбан
эдип-де [a], сөйгим болмаса, буларың
маңа хич пейдасы ёкдур. 4 Сөйги са-
бырлыдыр, мәхирлидир. Сөйги ба-
хыллык эдйән дәлдир, өзүни бейгелд-
йән дәлдир. Сөйги гопбамсырамаяр,
5 биабрайлык этмейәр. Сөйги өз бәх-
бидини арамаяр, гахарланмаяр, өйке-
кине сакламаяр. 6 Сөйги яманлыга
шатланмаяр, ол хакыката шатлан-
яндыр. 7 Сөйги хемме зады багышла-
яндыр, элмыдама ынаняндыр. Сөйги
хич хачан умытдан дүшйән дәлдир,
хемме зада чыдаяндыр. 8 Пыгамбер-
ликлер тамамланар, диллер йитер,
билим гутарар, сөйги болса асла тү-
кенмез. 9 Чүнки биз хәзир бөлекле-
йин билйәрис, бөлеклейин пыгамбер-
лик эдйәрис. 10 Кәмиллик геленде, бө-
леклейин затлар тамамланар. 11 Мен
чагакам, чага ялы гүрлейәрдим, ча-
га ялы ойланярдым, чага ялы пикир
йөредйәрдим. Эмма улалып кемала
гуленимде, чагалык йөрелгелерини
ташладым. 12 Шинди әхли зады өчүг-
си айнадан гөрен ялы гөрйәрис. Эмма
соңра әхли зады йүзбе-йүз гөрерис.
Мен шинди бөлеклейин билйәрин,
йөне шонда Худайың мени билши
ялы долы билерин. 13 Хәзир шу үчү-
си галяр: иман, умыт ве сөйги. Була-
рың иң улусы болса сөйгүдир.

14-нҗи бап

Пыгамберлик ве нәмәлим диллер барада

1 Сөйгиниң йөрелгесине эериң. Ру-
хы пешгешлери алмага, айратын-да
пыгамберлик этмәге ымтылың. 2 Нә-
мәлим дилде гүрлейән адам адамлар
билен дәл-де, Худай билен гүрлешйән-
дир. Чүнки онуң Мукаддес Рухдан
ылхамланып айдян сырларына хич
ким дүшүнйән дәлдир. 3 Пыгамбер-
лик эдйән болса адамлара йүзленип,
олара өвүт-несихат берйәр, голдаяр,
теселли берйәр. 4 Нәмәлим дилде гүр-
лейән өз-өзүне өвүт берйәндир, пы-
гамберлик эдйән болса йыгнага өвүт
берйәндир. 5 Сизиң әхлиңиз нәмәлим
диллерде гүрлесеңиз, элбетде, говы,
йөне пыгамберлик этмәге ымтылың.

---

[a] **13:3** ***Магтанып билерим ялы теними гурбан эдип-де*** – бу җүмле кәбир голязма-
ларда *теними якмага берип-де* дийип душ гелйәр.

Нәмәлим дилде гүрлейән адам йыг-
нага өвүт-үндев бермек үчин өз ай-
данларыны маныландырмаса, он-
да пыгамберлик эдйән ондан хас го-
вудыр. 6 Эй, доганлар, мен яныңыза
барып, нәмәлим диллерде гүрлесем,
йөне аянлык, билим, пыгамберлик,
я-да таглымат өвретмесем, мениң си-
зе пейдам дегерми? 7 Мысал хөкмүн-
де җансыз саз гуралларыны: түйдү-
ги я-да арфаны алып гөрелиң. Эгер
олар тапавутлы әхеңде чалынмаса,
хайсы мукамың чалыняндыгыны нә-
дип сайгарҗак? 8 Ене-де бир мысал:
эгер сурнайың чагырыш сеси айдың
болмаса, урша тайынланҗак бармы?
9 Сиз бабатда хем шейледир. Эгер-де
сиз дил аркалы айдянларыңыз айдың
болмаса, сизе ким дүшүнер? Бу диңе
ховайы гүррүң эден ялыдыр. 10 Дүн-
йәде өрән көп диллер бар. Оларың
хер бириниң манысының бардыгы
гүррүңсиздир! 11 Эмма мен кимдир
бириниң айдянларына дүшүнмесем,
мен онуң үчин кесеки юртлудырын.
Ол хем мениң үчин кесеки юртлу-
дыр. 12 Шонуң үчин-де, рухы затла-
ра шейле ымтылян болсаңыз, йыг-
нагы беркидйән пешгешлери алма-
га дырҗашың.

13 Нәмәлим диллерде гүрлейән адам
оны маныландырып билмеги үчин-де
дога-дилег этмелидир. 14 Чүнки мен
нәмәлим дилде дога-дилег эдйән бол-
сам, муны диңе рухум эдйәндир. Акы-
лым муңа гатнашян дәлдир. 15 Нәме
этмели? Мен рухум билен дога-дилег
этсем, муны аңымда-да этҗек. Мен
рухум билен нагма айтсам, муны
аңымда-да айтҗак. 16 Эгер сен Худайы
өз калбыңда шөхратландырсаң, сениң
айдян затларыңа дүшүнмейән адам
шүкүрлериңе нәдип «омын» дийсин?
Ол сениң айдянларыңа дүшүнмейәр
ахырын. 17 Белки, сен оңат шүкүр эд-
йәнсиң, йөне башга бири бу аркалы
өвүт алян дәлдир. 18 Худая шүкүр, мен
нәмәлим диллерде хеммәңизден көп
гүрлейәрин. 19 Йөне йыгнакда бейле-
килере-де өвүт-үндев берер ялы, дүш-
нүкли бәш сөз айданымы говы гөр-
йәрин. Бу нәмәлим диллерде айды-
лан мүңлерче сөзден говудыр. 20 Эй,
доганлар, чагалар ялы пикир йөрет-
мегиңизи бес эдиң. Яманлык бабат-
да чага ялы болуң, йөне акыл бабат-
да кәмил яшлы болуң. 21 Чүнки Му-
каддес Язгыларда шейле язылгыдыр:

«Мен бу халка
ят диллерде гүрлейәнлер
аркалы,
кесеки халкларың дили аркалы
сөзләрин.
Эмма шонда-да олар Мени
диңлемезлер – диййәр Реб».

22 Шунлукда, нәмәлим диллер иман
эденлер үчин дәл-де, иман этмедик-
лер үчин аламатдыр. Пыгамберлик
болса иман этмедиклер үчин дәл-де,
иман эденлер үчин аламатдыр. 23 Эгер
бүтин йыгнак бир ере йыгнанып, хе-
риңиз нәмәлим дилде гүрләп дурка-
ңыз, оңа дүшүнмейән я-да иман эт-
медик адамлар мунуң үстүне гелсе,
нәме ойларлар? Олар: «Сиз акылы-
ңыздан азашыпсыңыз» диймезми?
24 Эмма иман этмедик я-да дүшүн-
мейәниң бири пыгамберлик айды-
лып дурка гелсе, ол хеммелер тара-
пындан паш эдилип, хөкүм эдилйән-
дигини эшидер. 25 Шонда онуң йүрек
сырлары аян болар-да, йүзин йыкылар.

14:21 Иша 28:11-12.

«Худай, догрудан-да, сизиң араңызда
экен!» диййип, Оңа сежде эдер.

Тертипли ыбадат

26 Эй, доганлар, мундан нәхили не-
тиже чыкарса болар? Сиз бир ере
үйшениңизде, хер бириңизде нагма,
өвүт сөзи, аянлык, нәмәлим диллер-
де гүрлемек я-да оны маныландыр-
мак бардыр. Гой, буларың бары йыг-
нагы беркитмек үчин уланылсын.
27 Эгер араңызда нәмәлим диллерде
гүрлейән бар болса, гой, икиси я-да
үчүси гезек-гезегине гүрлесин; ене
бири маныландырсын. 28 Эмма ма-
ныландырып билйән болмаса, он-
да нәмәлим дилде гүрлейән дым-
сын. Гой, ол өзүне ве Худая гүррүң
берсин. 29 Пыгамберлериң болса ики-
си я-да үчүси гүрлесин. Бейлекилер
болса оларың айданларыны салдар-
лап гөрсүнлер. 30 Эмма диңләп оту-
ранлардан бирине Худайдан аянлык
гелсе, онда гүрләп дуран дымсын.
31 Чүнки хеммелер өвүт алар ялы, хем-
мелер рухланар ялы, барыңыз гезек-
гезегине пыгамберлик эдип билерси-
ңиз. 32 Пыгамберлик сөзлерини алан
адам олары хачан айтмалыдыгыны
өзи кесгитлемелидир. 33 Чүнки Худай
бидүзгүнчилигиң дәл-де, парахатлы-
гың Худайыдыр.

Худайың халкының йыгнаклары-
ның әхлисинде болшы ялы, 34 аяллар
йыгнакда гүрлемесин. Олара гүрле-
мәге ругсат берилйән дәлдир. Төврат-
да айдылышы ялы, олар табын бол-
малыдыр. 35 Эгер олар хайсыдыр бир
зат барада билмекчи болсалар, гой,
өйде әрлеринден сорасынлар. Аяла
йыгнакда гүрлемек айып ахырын.
36 Худайың сөзи сизден чыкандыр
өйдйәрсиңизми? Я-да ол диңе сизе
барып етдими? 37 Эгер кимдир бири
өзүни пыгамбер я-да Мукаддес Рух-
дан долан диййип сайян болса, шу-
ңа дүшүнмелидир: мениң язянла-
рым Худайың буйругыдыр. 38 Эмма
ол муны әсгермесе, гой, онуң өзи-де
әсгерилмесин. 39 Шунлукда, эй, доган-
лар, пыгамберлик этмәге җан-тенден
ыхлас эдиң, йөне нәмәлим диллерде
гүрлемеги-де гадаган этмәң. 40 Эмма
хемме зат мынасып тәрде ве тертип
билен болсун.

15-нҗи бап

Дирелиш барадакы Хош Хабар

1 Инди болса, эй, доганлар, сизе ва-
гыз эден Хош Хабарымы ятладып
гечмекчи. Сиз оны кабул эдип, он-
да берк дурсуңыз. 2 Сизе вагыз эден
Хош Хабарымы гайым тутсаңыз, ол
аркалы халас боларсыңыз. Тутмаса-
ңыз, бидерек ере иман этдигиңиз бо-
лар. 3 Чүнки мен кабул эденими өрән
важып хабар хөкмүнде сизе-де гов-
шурдым. Бу хабар, ине, шундан ыба-
рат: Мукаддес Язгылара гөрә, Месих
бизиң гүнәлеримиз үчин өлди. 4 Ол
җайланып, Мукаддес Язгылара гөрә
хем үчүленҗи гүн дийленде дирел-
ди. 5 Онсоң Иса Месих Петруса [a], соң
Онкилере гөрүнди. 6 Мундан соң Ол
шол бир вагтың өзүнде бәш йүзден-
де говрак догана гөрүнди. Бу доган-
ларың кәбири эййәм арадан чыкды,
йөне аглаба бөлеги хәзир хем дири.
7 Соңра Ол Якуба гөрүнди, соң ресул-
ларың әхлисине гөрүнди. 8 Иң соңунда
болса маңа, ягны шейле дережә асла

[a] **15:5** ***Петрус*** – грекче *Кепас*, бу Петрусың бейлеки ады.

мынасып болмадыга гөрүнди. 9 Чүн-
ки мен ресулларың арасында иң ки-
чисидирин. Мен хатда ресул адыны
алмага-да мынасып дәл, себәби Ху-
дайың йыгнагына азар берипдим.
10 Эмма мен нәхили болсам-да, ди-
ңе Худайың мерхемети аркалы шей-
ле болдум. Онуң маңа эден мерхе-
мети пуҗа чыкмады: мен хеммелер-
ден-де көп зәхмет чекдим. Аслында
муны мен дәл-де, маңа яр болан Ху-
дайың мерхемети этди. 11 Шунлукда,
исле мен болайын, исле-де бейлеки
ресуллар болсун – тапавуды ёк: биз
бу Хош Хабары вагыз эдйәрис, сиз-
де оңа ынандыңыз.

Мерхумларың дирелмеги

12 Биз Месих дирелди дийип вагыз
эдйәрис. Онда сизиң араңыздан кә-
бирлери нәдип мерхумлар дирелмез
дийип билйәр? 13 Эгер мерхумлар ди-
релмейән болса, онда Месих хем ди-
релен дәлдир. 14 Эгер Месих дирелме-
дик болса, онда бизиң вагзымыз-да,
сизиң иманыңыз-да бидерекдир. 15 Му-
нуң үстесине-де, бизиң Худай барада
ялан шаятлык этдигимиз боляр. Се-
бәби биз Худай Иса Месихи дирелт-
ди дийип шаятлык эдйәрис ахырын.
Эгер мерхумлар дирелмейән болса,
онда Худай Иса Месихи-де дирел-
ден дәлдир. 16 Хава, мерхумлар ди-
релмейән болса, онда Иса Месих-де
дирелен дәлдир. 17 Эгер Иса Месих
дирелмедик болса, онда сизиң иман
гетирмегиңиз хем пучдур: сиз өңки-
ңиз ялы гүнәлериңизиң ичиндесиңиз.
18 Диймек, Иса Месихде иманлы бо-
луп арадан чыканлар хем хеләк бо-
ландыр. 19 Эгер биз диңе бу дурмушда
Иса Месихе умыт баглаян болсак, әх-
ли ынсанларың иң бетбагтыдырыс.

20 Йөне Иса Месих хакыкатдан-да
илкинҗи болуп өлүмден дирелди.
Бу бейлеки мерхумларың хем дирел-
җекдигини кепиллендирйәр. 21 Чүнки
өлүмиң бу дүнйә адам аркалы гелши
ялы, өлүмден дирелиш-де адам арка-
лы гелйәндир. 22 Адам атаның несил-
лериниң әхлиси өлйәр. Шунуң ялы,
Иса Месихе дегишли боланларың-да
әхлиси яшайша говшар. 23 Йөне хер кес
өз гезегинде дирелер. Иса Месих ил-
кинҗи болуп дирелди. Месих гелен-
де, Оңа дегишли боланлар-да дире-
лер. 24 Иса Месих әхли агалыклары,
ыгтыярлыклары ве гүйчлери ёк эдип,
Шалыгы Ата Худая табшыранда бол-
са дүнйәниң соңы болар. 25 Чүнки Ху-
дай Иса Месихиң әхли душманлары-
ны Онуң аяк астына салянча, Месих
шалык сүрмелидир. 26 Ёк эдилмели
душманларың иң соңкусы хем өлүм-
дир. 27 Чүнки Худай «әхли заты Онуң
аягының астында гойды». Хава, Ху-
дай әхли заты Месихиң аяк астында
гойды. Йөне «әхли заты» дийленде,
мунуң Худая дегишли дәлдиги месе-
мәлимдир. 28 Худай әхли заты Оглу-
на табын эденден соң, Огул хем Өзү-
ни әхли заты Онуң аяк астына гоян
Худая табын эдер. Бу Худайың әхли
затда долы хөкүм сүрмеги үчиндир.
29 Эгер дирелиш ёк болса, мерхумлара
дерек сува чүмдүриленлер нәме эдер-
кә? Эгер мерхумлар хич хачан дирел-
меҗек болса, адамлар нәме үчин ола-
ра дерек сува чүмдүрилйәркә? 30 Биз
хем нәме үчин өзүмизи сагатсайын
ховп астына саляркак? 31 Реббимиз
Иса Месихиң хузурында сизе болан

15:27 Зеб 8:7.

буйсанҗымдан ант ичйәрин: мен хер
гүн өлүм билен йүзбе-йүз болярын.
32 Эгер-де мениң делиллерим диңе ын-
сан делиллери болан болса, мен хей-
де Эфесдәки вагшы хайванлар билен
гөрешермидим? Мундан нәме пейда
газанардым? Эгер мерхумлар дирел-
мейән болсалар, «гелиң, иелиң, иче-
лиң, эртир биз өлерис!» 33 Алданмаң!
Ярамаз яранлар ягшы хәсиетлини хем
аздыряндыр. 34 Акылыңыза айланың,
гүнә этмеги бес эдиң. Сизиң араңыз-
да Худайы танамаянлар хем бар. Мен
муны сизи утандырмак үчин айдярын.

Дирелен тен

35 Йөне кимдир бириниң: «Мерхум-
лар нәдип дирелер? Олар гайдып ге-
ленлеринде беденлери нәхили болар-
ка?» дийип сорамагы мүмкин. 36 Нә-
хили наданлык! Сениң экен тохумың
өлмесе, яшайша говушмаз. 37 Сен эке-
ниңде гөгерҗек өсүмлиги тутушлы-
гына экмейәрсиң. Сен йөне тохум, мы-
сал үчин бугдай я-да башга бир өсүм-
лигиң тохумыны экйәрсиң. 38 Худай
болса бу тохума Өз беллән гөрнүши-
ни берйәр. Хер тохумың-да өз гөрнү-
ши боляндыр. 39 Беденлериң хеммеси
бирмеңзеш дәлдир. Ынсаның өз беде-
ни, хайванларың өз бедени, гушларың
өз бедени, балыкларың-да өз бедени
боляр. 40 Шейле-де, гөклере я ере де-
гишли затлар-да бардыр. Гөклере де-
гишли затларың өз гөрки, ере дегиш-
ли затларың-да өз гөрки бардыр. 41 Гү-
нүң өз гөрки, айың өз гөрки бардыр,
йылдызларың-да өз гөрки бардыр. Бир
йылдызың гөрки бейлеки йылдызың-
кыдан тапавутлыдыр. 42 Мерхумла-
рың дирелиши-де шуңа меңзейәндир.
Чүйрейән беден җайланып, чүйреме-
җек беден дирелйәр. 43 Абрайсызлыкда
җайланып, шан-шөхратда дирелйәр.
Эҗизликде җайланып, гүйч-кувватда
дирелйәр. 44 Паны беденде җайланып,
бакы беденде дирелйәр. Паны беден
бар болса, бакы беден хем боляндыр.
45 Чүнки Мукаддес Язгыларда шейле
язылгыдыр: «Илкинҗи адам – Адам
ата җанлы барлык болды». Соңкы
Адам болса яшайыш берйән Рух бол-
ды. 46 Бакы беден паны бедениден өң
болуп билмейәр. Терсине, илки паны
беден боляр, соңра болса бакы беден
боляр. 47 Илкинҗи ынсан ериң топ-
рагынданды, икинҗи Ынсан болса[a]
Гөклерденди. 48 Топракдан ярадылан
илкинҗи ынсан нәхили болса, ердә-
ки ынсанлар хем шейледир. Гөклер-
ден инен Ынсан нәхили болса, гөкле-
ре дегишли ынсанлар хем шейледир.
49 Биз топракдан ярадылан ынсана нә-
хили меңзән болсак, гөклерден Бола-
на хем шейле меңзәрис. 50 Шоңа гөрә-
де, эй, доганлар, мен сизе айтмакчы:
эт билен гандан болан ердәки ынсан
Худайың Шалыгыны мирас алып
билйән дәлдир. Чүйрейән беден чүй-
ремейән бедене шәрик болуп билйән
дәлдир. 51 Гулак гоюң, сизе бир сыры
аян эдейин: биз өлмерис, йөне хеммә-
миз өзгердилерис. 52 Бу иң соңкы сур-
най чалнанда гөз-ачып юмасы салым-
да, бир пурсатда амала ашар. Сур-
най чалнар, мерхумлар чүйремезек

[a] **15:47** ***Икинҗи Ынсан болса*** – кәбир голязмаларда *икинҗи Ынсан, Реббимиз Иса болса.*

15:32 Иша 22:13. **15:45** Гчк 2:7.

халда дирелдилер, биз хем өзгерди-
лерис. 53 Чүнки чүйрейән беден чүй-
ремезлик донуна, өлйән тен өлмезлик
донуна бесленмелидир. 54 Шунлукда,
чүйрейән тен чүйремезлиге, өлйән
тен өлмезлиге беслененде, «Еңиш
өлүми ювутды» дийлен сөзлер бер-
җай болар. 55 «Эй, өлүм, ханы сениң
еңшиң [а]? Эй, өлүм, ханы сениң зә-
херли нешдериң [б]?» 56 Гүнә – бу өлү-
миң зәхерли нешдеридир. Канун бол-
са гүнәниң гүйч-кувватыдыр. 57 Йөне
Худая мүң-де бир шүкүр! Ол Ребби-
миз Иса Месих аркалы бизе еңиш бер-
ди. 58 Шоңа гөрә-де, эй, эзиз доганла-
рым, берк дуруң. Гой, сизи асла хич
зат сарсдырмасын. Реббиң ишине ых-
ласлы япышың. Чүнки Реб угрунда
чекен зәхметиңизиң бидерек дәлди-
гини өзүңиз-де билйәнсиңиз.

16-нжы бап

Иманлылар үчин пул көмегини йыгнамак барадакы өвүтлер

1 Инди болса Худайың йыгнакларына мадды пул көмегини бермек барада айтмакчы. Галатядакы йыгнаклара табшыранларымы сиз хем берҗай
эдиң. 2 Мен яныңыза баранымда йыг-
нама зерурлыгы болмаз ялы, хериңиз
хер хепдәниң биринҗи гүни өз ягдайына гөрә белли мукдарда пул сүйшүрип,
янында сакласын. 3 Баранымда болса,
сизиң көмегиңизи Иерусалиме ашырҗак адамлары өзүңиз сайларсыңыз.
Мен олары иберенимде, танатма хатларыны хем янларына гошарын. 4 Эгер
Иерусалиме мениң гитмегим макул билинсе, олар маңа ёлдаш боларлар.

Павлусың арзув-ислеглери

5 Мен яныңыза Македонияда боланымдан соң барарын. Себәби мен Македонияның үсти билен гечмекчи.
6 Белки, мен яныңызда бираз галарын,
хатда гышы шол ерде гечирмегим-де
ахмал. Соңра сиз мени гитҗек ериме
уградып билерсиңиз. 7 Хәзир болса сизи йөне ёл угруна гөрүп гечесим геленок. Гайтам, Худай ёл берсе, яныңызда көпрәк болмагы умыт эдйәрин.
8 Мен Эллинҗи гүн байрамына чен-
ли Эфес шәхеринде галарын, 9 себә-
би маңа көп адамларың гаршы чыкяндыгына гарамаздан, бу ерде улы ве нетиҗели ишлер үчин улы мүмкинчиликлер дөреди. 10 Эгер яныңыза Ти-
мотеос барса, онуң араңызда хич затдан горкман гезип билери ялы алада эдиң. Ол хем мен ялы Реббиң ишини
эдйәр. 11 Шоңа гөрә-де, хич ким Ти-
мотеоса әсгермезчилик этмесин. Ол мениң яныма доланар ялы, оны сагаман ёла салың. Мен Тимотеосың доганлар билен гайдып гелмегине гара-
шярын. 12 Инди болса доганымыз
Аполло барада: мен оңа доганлар билен билеликде сизиң яныңыза гитмеги үчин көп ялбардым. Йөне онуң эдил шу пурсат гитмәге мейли ёк. Ол яныңыза аматлы вагт тапанда барар.

Соңкы өвүтлер ве саламлар

13 Хүшгәр болуң, иманда берк дуруң,
мерт болуң, гайратлы болуң. 14 Әхли

[а] **15:55** ***Еңшиң*** – кәбир голязмаларда *зәхерли нешдериң.*
[б] **15:55** ***Зәхерли нешдериң*** – кәбир голязмаларда *еңшиң.*

15:54 Иша 25:8. **15:55** Хош 13:14.

зады сөйги билен эдиң. 15 Эй, доган-
лар, сиз Степанасың өй-ичерсини та-
наярсыңыз. Оларың Ахаяда илкин-
җилериң хатарында Иса Месихе иман
эдендиклерини, Худайың халкына
җан-тенден хызмат эдйәндиклери-
ни хем билйәнсиңиз. Шоңа гөрә-де,
сизден шуны хайыш этмекчи: 16 сиз
хем шейле адамлара, олар билен иш-
ләп зәхмет чекйәнлериң хер бирине
гулак асың. 17 Мен Степанас, Форту-
нат ве Ахайык дагы геленде, өрән
бегендим. Олар сизиң ёклугыңызы
билдирмейәрлер. 18 Олар сизиң көң-
лүңизе арам беришлери ялы, мениң
көңлүме-де арам берйәрлер. Шейле
адамларың гадырыны билиң. 19 Азия
велаятындакы йыгнаклар сизе дога-
йы салам иберйәрлер. Акила, Прис-
килла ве оларың өйүндәки йыгнак
хем сизе Ребде догайы салам ибер-
йәрлер. 20 Доганларың әхлиси хем
сизе догайы салам иберйәрлер. Би-
ри-бириңизи мәхирли огшап салам-
лашың. 21 Мен – Павлусдан сизе са-
лам болсун. Мен муны өз элим билен
яздым. 22 Кимде-ким Ребби сөймейән
болса, гой, оңа нәлет болсун. Я Реб-
бимиз, гелсене! 23 Гой, Реббимиз Иса-
ның мерхемети сизе яр болсун! 24 Мен
сизиң барыңызы Иса Месихиң сөй-
гүси билен сөййәрин! Омын.